

МОЛОДІЖНИЙ КОЛОСОС

ІМ. Д. СІВЖЕВСЬКОГО

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ

№ 8 (2112)



17 СІЧНЯ
1976 р.
Ціна 2 коп.

Є СВЯТО

ВСТАНОВЛЕНО
«ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ
АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ»

Президія Верховної Ради СРСР встановила свято «День працівників автомобільного транспорту». Він відзначатиметься щороку в останню неділю жовтня.

(ТАРС).



БУДУТЬ СІВАЛКИ ПОНАД-ПЛАНОВІ

Дні, що залишилися до відкриття XXV з'їзду КПРС, для молодих трудівників заводу «Червона зірка» особливо напружені. Відгукнувшись на ініціативу комсомольсько-молодіжної бригади ковальсько-пресового цеху, очолюваної Миколою Скліфусом, з якою вона виступила наприкінці листопада 1975 року, — щомісяця випускати 25 понадпланових зернових сівалок, юнаки і дівчата підтримують високі темпи роботи.

Молодіжний колектив токарів механо-складального цеху № 3 (бригадир Галина Ступак) виконав у грудні місячне завдання на 180 процентів. Тут особливо піклуються про якість виготовленої продукції, яка здається ВТК з першого

пред'явлення. А бригада М. Скліфуса зекономила 4 тонни металу. Це теж показник високоякісної роботи, ощадливості.

По-ударному працюють комсомольсько-молодіжні колективи корпусу № 90, ливарного цеху сірого чавуну, інструментального цеху і багатьох інших.

Тож закономірно, що у грудні з конвейера зійшли 32 понадпланові посівні машини. Цього досягнуто за рахунок ефективного використання обладнання, економії робочого часу. Своїми успіхами молодь завдячує допомозі комуністів підприємства.

На календарі — середина січня першого року десятої п'ятирічки. Вже ви-

пущено понад план близько 60 посівних машин з комсомольською емблемою. Тому зараз можна говорити впевнено: зобов'язання випустити 80 сівалок понад завдання до наступного партійного форуму буде перевиконано.

О. КОЛОСОВ,
секретар завкому комсомолу заводу «Червона зірка».
м. Кіровоград.

На фото: молоді червонозорівці (зліва направо) Раїса ГОРБАЧЕНКО, Поліна БІГУН, Микола СКЛІФУС, Галина СТУПАК, Марина СОЛОУХА та Леонід АРТЕМЕНКО обговорюють підсумки соціалістичного змагання за гідну зустріч XXV з'їзду КПРС.

фото Р. ЕПЕЯКІНА.



свердловановых комсомольских СЕЯЛОК.

НАВЧАННЯ АКТИВУ

У Світловодську закінчив роботу триденний семінар других секретарів міських комітетів і райкомів ЛКСМУ та голів рад ветеранів комсомолу.

Перший день роботи семінару пройшов в обласному центрі.

Секретар обкому Компартії України А. І. Погребняк у своєму виступі зупинився на проблемах удосконалення ідеологічної роботи в області, наголосивши, насамперед, на завданнях по посиленню виховання молоді. Максимальна конкретизація ідеологічної роботи, її ефективність, комплексний і диференційований підхід до кожної людини, координація діяльності різних служб, підвищення ролі трудових колективів, — ось які напрямки важливі, передусім, у вихованні юні на сучасному етапі.

Перший секретар обкому ЛКСМУ України О. О. Скічко наголосив у своєму виступі на завданнях комітетів комсомолу по гідній зустрічі XXV з'їзду КПРС.

З цікавістю слухали присутні виступи лектора обласної організації товариства «Знання» А. М. Дігтяря «Про ідеологічні диверсії розвідок капіталістичних країн проти радянського народу», заступника голови обласної організації товариства «Знання» В. Д. Мішури «Ораторське мистецтво комсомольського працівника». Лектор Кіровоградського міського Компартії України В. І. Кириченко зупинився на основних проблемах сучасного міжнародного становища.

Наступного дня з доповіддю «Основні напрямки діяльності комсомольських організацій по ідейно-політичному вихованню молоді» виступив секретар обкому ЛКСМУ В. В. Петраков. Він звернув увагу на профілактику правопорушень серед неповнолітніх, на посилення діяльності штабів «КП», на трудове виховання юнаків і дівчат. Завідуючий відділом пропаганди і культурно-масової роботи обкому ЛКСМУ України І. Д. Костенко зупинився на завданнях комітетів комсомолу по організації політнавчання молоді, наголосив на методичі завершення Ленінського заліку «Рішення XXIV з'їзду КПРС — у життя!». Завідуючий лекторською групою обкому ЛКСМУ В. В. Стеценко розповів присутнім про організацію роботи лекторських груп у комітетах комсомолу.

Другий секретар ОК ЛКСМУ І. Ф. Гнибіденко виступив з лекцією «Новий важливий етап будівництва комунізму» (за матеріалами проекту ЦК КПРС до XXV з'їзду партії), а заступник завідуючого відділом пропаганди і культурно-масової роботи Н. Г. Крятенко зупинився на проблемах організації дозвілля молоді.

Учасник семінару пинського в Павлівці. ім. Сухома

ЩЕ ВИЩЕ — НА ШЕСТИТисячНИЙ

● ВОЛОДАРКА ПРИЗУ «МК» В 1975 РОЦІ — ЛЮБОВ ШВИДЮК

На ньому яскравим сріблом віддають числа «3000» та «4000». То — рубежі молодих майстрів машинного доїння області на початку і в кінці минулої п'ятирічки. І нікого із молодих майстрів машинного доїння області не здивувало Ольга Козаченко кинула клич: «На новий рубіж — 4000 кілограмів молока від корови». У відкритому листі до своїх ровесників вона радила не зупинятися на досягнутому і, готуючи гідну зустріч XXV з'їзду КПРС, використовувати сповна всі резерви, ширити рух за взяття і виконання напружених планів. Ольга Козаченко зобов'язувалася від кожної корови надати протягом року 4650 кілограмів молока.

У неї знайшлося чимало молодих послідовників — комсомольців, молодих комуністів, обов'язок яких — йти на чолі змагання, бути його надихаючою і організуючою силою, показувати приклад високої свідомості і творчої активності у виробничому житті. Вони очолили змагання в комсомольсько-молодіжних колективах ферм, допомагаючи товаришам, ділилися з ними досвідом. Рух за збільшення валового виробництва молока набрав широкого розмаху.

Тричі на приз з'являвся напале: «О. Козаченко, Песватківський відділок радгоспу Другого імені Петровського цукрокомбінату». Тричі, в першому, другому та третьому кварталах, перехідний приз виборювала О. Козаченко. Та напруження в боротьбі за високі надії не спадало. У четвертому кварталі молоді тваринники значно підвищили темпи.

І ось підбито підсумки соціалістичного змагання. Переможцем і володаркою призу «Перший чотиритисячний Кіровоградщини» стала комсомолка із радгоспу «Мар'янівський» Ма-

ловисківського району Любов ШВИДЮК. Ще ніхто із молодих майстрів машинного доїння не добивався таких високих надобів — 5001 кілограм від кожної корови. Це на 300 кілограмів більше, ніж планувала Л. Швидюк. А слід сказати, що ще в жовтні її випереджала не лише О. Козаченко, а й Галина Поклад із колгоспу ім. Леніна Долинського району, Олена Юхименко із колгоспу «Зоря комунізму» Новоархангельського району. Обидві комсомолки відмінно завершили рік. У Галині — 4801, у Олені — 4768 кілограмів молока від кожної корови. Це безперечний успіх, адже минулого року і Олена, і Галина не увійшли до десятків.

Четверте місце у Ольги Козаченко. Вона теж виконала намічений рубіж: при зобов'язанні 4650 наділа від кожної корови по 4678 кілограмів молока.

Позаминулого року Надія Говорун із колгоспу імені Ульянова Голованівського району довго перебувала на чільному місці, але не змогла подолати чотиритисячний рубіж і увійти до десятків. Цього разу вона має від кожної корови 4546 кілограмів молока. П'яте місце, яке виборювала молода комуністка, — заслужена винагорода за працю. Та найбільше Надія задоволена тим, що її подруга по роботі, комсомолка Любов Лівітчук теж перейшла чотиритисячний рубіж і в списку кращих молодих доярок області — на восьмому місці.

Світлана Григор із колгоспу імені Леніна Долинського району та Валентина Славєтінська наділи відповідно по 4311 та 4142 кілограми молока від кожної корови.

Успіху також досягли Надія Маковецька із обласної сільськогосподарської дослідної станції та Надія Лапа із колгоспу «Дружба» Новоукраїнського району.

Напруженим і дивним було змагання серед молодих майстрів машинного доїння області у завершальному році дев'ятої п'ятирічки. Правофлангові змагання стали взірцем у роботі для інших, сотні їхніх ровесників, десятки комсомольсько-молодіжних колективів, використовуючи досвід передовиків, перейшли 3000-кілограмовий рубіж. А інші у молодих господарів ферм ще напруженіші плани. Минулого року здолав рубіж 5 тисяч кілограмів молока від корови, тепер курс — на ще вищий, шеститисячний рубіж.

ДОКУМЕНТИ ПАРТІЇ— В МАСИ МОЛОДІ

Близько ста молодих учених, аспірантів вирушили з столиці України в десятиденний агітпохід, мета якого допомогти юнакам і дівчатам республіки глибше вивчити матеріали

(1975 р.) Пленуму ЦК КПРС і проект основних напрямів розвитку народного господарства СРСР на 1976—1980 роки.

Пропагандистські групи ЦК ЛКСМУ побувають на ударних ком-

сомольських будовах, у колгоспах, навчальних закладах усіх областей республіки. Лектори розкажуть юнакам і дівчатам про підсумки виконання радянськими людьми планів дев'ятої п'ятирічки,

ударну працю молоді, перспективи розвитку народного господарства на 1976—1980 роки, візьмуть участь у громадсько-політичних читаннях «Бери з комуністів приклад».

(РАТАУ).

«Я КЩО ти патріот — працює своєю примхою могутність рідної Вітчизни» — ці слова прозвучали з уст наставника молоді на зустрічі з учнями нашої школи. Ось і в проекті ЦК КПРС до XXV з'їзду партії «Основні напрями розвитку народного господарства СРСР на 1976—1980 роки» ставиться за необхідне постійно виховувати радянських людей у дусі комуністичного ставлення до праці.

Виятково важлива роль у трудовому вихованні підстаючого покоління належить загальноосвітній школі. І від того, як вона зуміє озброїти своїх вихованців сучасними знаннями, сформувати основи комуністичного світогляду, підготувати юнацтво до праці, багато в чому залежить майбутнє країни.

Педагогічний колектив нашої школи добре розуміє, що виховання у дітей поваги і любові до праці починається з раннього віку. Тому вже в початкових класах ми прагнемо, щоб наші учні навчилися цінувати працю і людей, які створюють матеріальний добробут. Ми даємо їм зрозуміти, що людина-трудівник — в найбіль-

шій пошани, а потреба до праці є певною частинною її життя.

У міру того, як дитина підрастає, збільшується і об'ємність трудового виховання. Десь із четвертого класу почи-

нається активна участь школярів у виробничих процесах. Хай це буде не дуже результативна праця, але вже сама участь у виконанні цієї чи іншої роботи позитивно впливає на характер учня, виховує в ньому гордість за першу самостійно виконану роботу.



ТА ДОБРА ЗАЗДРИТЬ...

нається активна участь школярів у виробничих процесах. Хай це буде не дуже результативна праця, але вже сама участь у виконанні цієї чи іншої роботи позитивно впливає на характер учня, виховує в ньому гордість за першу самостійно виконану роботу.

Форм і методів трудового виховання учнів старших класів чимало. Кожна школа, кожен педагог вирішує завдання по-своєму. Та, мабуть, тут і не можна дати якихось постійних

рецептів. А ось на одній із форм я хочу зупинитись, бо вважаю її найбільш дієвою. Я маю на увазі влаштування зустрічей учнів з ветеранами праці. Вони залишають глибокий слід в юних серцях. Бо кому ж

Петронича Сидоренка! Їх всіх не перелічити, наших наставників, яким ми вдячні за виховання в уніях почуття справжньої гордості за причетність до чесної професії хлібороба.

Пам'ятаю останній «вотин», який ми проводили у сільському Будинку культури. На нього запросили більше тридцяти комсомольців різних поколінь. Були серед них і ті, хто недавно сидів за шкільною партою, а інші прийшли у велику трудівничу сім'ю і вже став відомим на весь район. Наприклад, Михайло Митрошенко, один з передових механізаторів колгоспу «Победа», його портрет красується на районній Дошці пошани, а однопосельці обрали Михайла депутатом районної

Ради. Чимало сільських хлопчиків із заздиртю поглядає на комсомольців.

Немало користі для виховання у дітей працелюбності має така форма, як участь школярів у агіткультбригадах. Ідуть вони на ферму чи на польовий стан, виступають перед батьками і одночасно пізнають виробництво.

Такі спілкування з людьми праці приносять багато користі школярам і при виборі професії. По закінченні школи чимало їх залишається у рідному колгоспі. А це не може не радувати нас, педагогів, чий обов'язок — постійно дбати про поповнення невтомної сім'ї сільських трударів, чия праця є однією з найскладніших і разом з тим найчесніших.

Отож я й підкреслюю: патріотичне виховання молоді у трудовій діяльності теж першочергове. Бо до отчої слави йде не лише майбутній воїн, а й той, хто готується засіяти рідне поле і виростити свій сад...

О. ПИСАРЄВ,
директор Покровської середньої школи Кіровоградського району.

УРОЖАЙ-76

ПОКИ СПИТЬ ЗЕМЛЯ

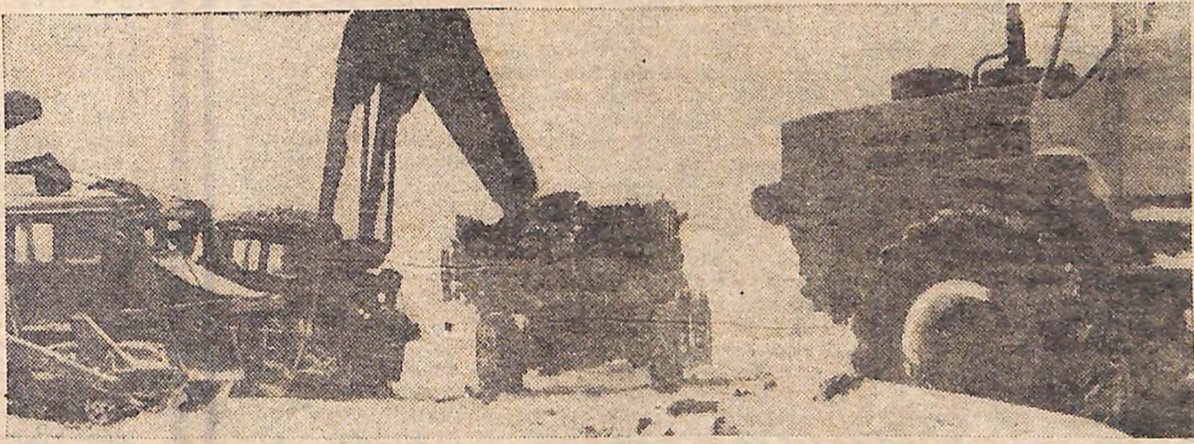


Іскриться діамантами снігова шуба степу від сонячних променів. І в дрімотливій задумі шепочуться довкола вибілені січнем лісоосуги, ніби заколисуючи поле. Спить земля, набирається сил перед новим весняним пробудженням. Щоб забувала вона рясними сходами, щоб вродила густими шпелюцями й соняхом, не спить земля хліборобам. Бо дума їх — про дорідний урожай першого року десятої п'ятирічки. Ось і в радгоспі імені Димитрова Устіївського району трудівники ланів зобов'язалися цього року виростити і зібрати по 31,4 центнера зернових на кожному з 4890 гектарів. Урожайність озимої вирішили довести до 32,6 центнера. Кожен північний робочий день в радгоспі свідчить, що слово своє трудівники підкріплюють ділом. На лінійку готовності вже поставили весь навісний інвентар, завершують ремонт тракторів.

У центральній майстерні на підготовці техніки до весни плідно працював ударник комуністичної праці, токарь Григорій Педан. На своєму рахунку він має кілька раціоналізацій по реставрації деталей машини.

Не спадає напружений трудовий ритм в центральній майстерні (фото друге праворуч). І порушують тишу степу турботливі хлібороби. Іде снігозагромадження. Агроном четвертого відділка Катерина МИРГОРОДСЬКА і робітниця радгоспу Дорина КОМАР перевіряють розстановку шпелюцями (фото вгорі). Іде заготівля і вивезення органічних добрив (фото внизу). Тракторист Анатолій ЛІТВИН сьогодні в числі правофлангових в бригаді родючості, яка закладе в бурти вже близько 20 тисяч тонн перегною. Задля майбутнього врожаю ударно трудяться в ці дні кожен в радгоспі.

Фоторепортаж В. КОВПАКА.



Ми — інтернаціоналісти

ЩОБ НЕБО — ЧИСТИМ ПОВІК...

Для зміцнення миру на землі має велике значення інтернаціональна дружба між народами. Цим питанням і займається КІД, що діє в нашій школі. Так і називається він цим сердечним і таким містким словом — «Дружба». Щороку з другого по дев'яте вересня кидівці проводять тиждень радянсько-болгарської дружби. Влаштуються бесіди в загонках та комсомольських організаціях про життя дітей в Болгарії, про пионерську організацію імені Димитрова, надсилаються сувеніри та поздоровлення в село Пресеки Корджамійського округу. Закінчується тиждень урочистим вечором «Болгарія — країна троянд».

На День Конвенції СРСР відбуваються урочисті засідання Клубу інтернаціональної дружби під назвою «П'ятид-

цять рідних сестер», «Союз нерушимий республік вільних». А в пионерських загонах проводиться конкурс на кращого декламатора віршів про нашу Батьківщину, пісень інтернаціонального звучання. Переможцям надається право виступати на відкритому розширеному засіданні КІДу, присвяченому Дню Конституції.

Усні журнали, вечори, зустрічі... Ось далеко не всі форми діяльності кидівців. Цікаво проходив усний журнал «Мій розповідь за рубежом». Діти дізналися про життя своїх однолітків у соціалістичних і капіталістичних країнах. Кожні з при-

сутніх міг ще раз перекопатися в тому, яке велике щастя жити і вчитися в Країні Рад.

Щороку наш КІД проводить день антитишиста. Пам'ятний для нас день пам'яті Сальвадора Альєнде. Відкрите засідання на тему «Сонце над Португалією» викликало великий інтерес до життя дітей у цій країні. Незабутньою стала для кидівців зустріч на тему «Ні, хто не забутий, ніщо не забуте» з В. А. Маломужем, вчителем школи — захисником Ленінграда та з учасником Великої Вітчизняної війни, захисником столиці нашої Батьківщини Москви — М. К.

Смирновим. Щоп'ятниці відбувається день радіомовлення, який організовує Клуб інтернаціональної дружби. Ведуться передачі для пионерських загонів, що крокують маршрутами «Моя Батьківщина — СРСР» та «Мир і солідарність», а також для комсомольських організацій по одному з напрямків експедиції «В країну знань», «Ростемо патріотами-інтернаціоналістами».

Вся різноманітна діяльність КІДу спрямована на виховання почуттів дружби і товаришності, на боротьбу за збереження миру і дружби у всьому світі.

В. СОСНОВСЬКА,
секретар комсомольської організації Аджамської СШ Кіровоградського району.

ВРУЧЕННЯ ЗНАЧКІВ

Нещодавно в житті комсомольської організації обласного Будинку народної творчості відбулась важлива подія і радісна подія. В урочистій обстановці комсомольцям Валентині Ноженко, Аллі Похиленко, Валентині Гармурар були вручені значки «Ударник 1975 року».

Їх вручили комуністи: начальник обласного управління культури Ф. О. Цигульський та учасниця Великої Вітчизняної війни, начальник планового відділу обласного управління культури Л. С. Мартинцева. Товариші по роботі поздоровили комсомольців, Л. СМОЛЯК.



«ЧИЄ ЦЕ ДІЛО — СТИПЕНДІЯ?»

так називалася кореспонденція, опублікована в 144 номері газети за 2 грудня 1975 року. В ній розповідалося про грубі порушення порядку виплати стипендій учням в Знамянському сільськогосподарському технікумі. «Факти, викладені в кореспонденції, правильні, — повідомив редакцію секретар партійної організації технікуму О. А. Куц. — На винуватців накладено стягнення. Всім учням, які мали отримувати стипендію в першому семестрі 1975—1976 навчального року, її виплачено. Вжито заходів для покращення роботи стипендіальної комісії».



Голованівськ. Ця скульптурна група стоїть перед в'їздом в селище.

Фото В. КОВПАКА.

ЛИСТ СТАВИТЬ ПРОБЛЕМУ:

ЧЕСТЬ ЧИ ОБОВ'ЯЗОК?

«Шановна редакціє! Я пишу тобі вперше, а тому розповім трохи про себе. Я — учениця Олександрійського культосвітнього училища (бібліотечного відділу). У 1976 р. закінчую його. Комсомолка.

Спитасте, що змусило звернутися до молодіжної газети? Ось що. Недавно я була в обласному центрі. Ідучи вулицею помічала скептичні погляди деяких своїх ровесників. Справа в тому, що це було в неділю, а я не вважала за потрібне зняти комсомольський значок. Раптом ми (у подруги теж був значок) почули: «Комсомольці знайшлися. Зверх ідейні!»

Таких «зауважень» подруга не витримала і зняла значок, а я вважаю, що це не вірно. Не треба, мабуть, писати про те, з якою гордістю носили значок комсомольці 20-х, 40-х і навіть 60-х років. Чому ж є ще серед нас, комсомольців 70-х такі, які вважають, що це соромно.

Зрешт я, чомусь, згадую той хвилюючий день, коли, ще з галстуком на грудях я переступила поріг райкому комсомолу. Чекаємо, тривожимось: «А що, коли не приймуть?» Але прийняли всіх, тому, що всі, приблизно, відповіли на шаблонні запитання типу «Як розшифрувати ВЛКСМ»? І все це пройшло якось сіро, буденно.

Можливо тому у молоді і склалося таке ставлення до комсомольських традицій? Цікаво, що думають про це інші комсомольці?»

ГАЛИНА П. учениця Олександрійського культосвітнього училища.

ВІД РЕДАКЦІЇ: А що думаєш з приводу цього листа ти, товаришу. Що зможеш відповісти Галіні (і, напевне, ж, собі)? Заперечити? Погодитися? Чи траплялося щось подібне з тобою? А сам носив комсомольський значок? Коли? Яке поняття вкладиш у нього? Стаття в газеті відкрита для твоїх думок. Чекаємо листів.

Виктор ГАНЦКИЙ

И нежно в руки беру его, волнуясь, не дыша.



Любовь и хлеб — Всяк существу начало. О, ваше всемогущество Во всем!

В жизнь отплывая утром От причала, Мы вас в дорогу трудную Берем.

Любви и хлеба Сладкое дыханье Я ощущаю на своих Губах

И в горькие минуты Расставанья, И в повседневных Будничных делах. Любовь —

В твоём горячем взгляде, И в шёпоте, И в наших

сынностях, И в том, что друг всегда

Со мною рядом, И в том, что солнце Светит в небесах.

А хлеб — Нам вкус его издревле сладок, И сладка нам усталость В жатвы час.

Любовь и хлеб — То горе, то отрада. Но как на свете Проживу без вас?

СЧАСТЬЕ

Мне сегодня сказали «люблю» — Я счастлив! Сын родился у меня — Я счастлив!

ЛЮБОВЬ И ЖИЗНЬ

На работе в приказе отметили — Я счастлив! Солнце светило весь день — Я счастлив! А завтра тебе сказали «люблю» — Ты счастлив!

Где-то в тундре тебе открылись сокровища — Ты счастлив! Друг тебе встретился верный — Ты счастлив! Сегодня счастлив я, А завтра — ты. И это очень правильно — Ведь зачем одному человеку Столько счастья?



ДВАДЦАТЫЙ ВЕК

Двадцатый век. Монарх. Владыка. Космический. Синхроно-фазотронный. Он восседает многолико И неприсутно на высоком троне. Неудержим, напорист и жесток; Горяч и своенравен Неумолимо, будто рок, Он древним-древним миром правит.

Ну, а по сути — он ведь хрупок, Как с новогодней елки шар.

Я — человек!



В ночи ты — светлая, как лилия В холодном омуте реки. Между тобой и ночью — линия Моей заждавшейся руки. Спешу в ночи на точку светлую, На твой призывный свет, В пути со звездами

советуюсь, И нахожу один ответ: Все, что есть в жизни — необманчиво, Должно быть светлым и святым — Звездой, улыбкой, одуванчиком И милым именем твоим.

Нагороди — за ударну працю

Підбито підсумки соціалістичного змагання студентських загонів, які брали участь у спорудженні виробничих, житлових і культурно-побутових будівель на селі в літній період '75 року.

Перше місце з врученням перехідного Червоного Прапора ЦК ВЛКСМ і Міністерства сільського будівництва СРСР і першої грошової премії присуджено Омському обласному студентському будівельному загону. Обсяг робіт, виконаний бійцями цього загону, оцінюється у три з лишком мільйон карбованців.

Друге і третє місця зайняли Литовський і Грузинський республіканські студентські будзагони. Їм вручено перехідні вимпели, премії.

(ТАРС).



ПТАШКАМ

ХОЛОДНО...



ТАКОЇ цупкої морозниці вже давно не було в наших краях. Після мільтих видлиг поривчасті вітрові нагоришли в лісових урочищах і на польових угіддях високої кукури. Під переметами її крижанням паншерею ошвирилося все, що могло стати поживою для наших пернатих друзів. Їм тепер не тільки холодно, а й голодно. Настобурчені, припшкві, вони всією своєю поведінкою, здається, благаяють людей: допоможіть їсти нічого.

Особливо сутужно за цієї пори голубоперим синицям, яскравочервоним синицям, гостродзьобим повзикам, чубатим омелюхам та іншим представникам горобиних, які зимують на території області. З настанням різкого похолодання вони ніби туляться до людських осель. Тут, біля жител, крилаті гості висувають корми й затишок від промисливого вітру. Нерідко трапляються випадки, коли аквісць виснажені, змучені негодною пташки, відсидаються на підвіконнях теплях під'їздів. Зголоднілі пернаті тепер більше мерзнуть та й сил розшукувати комах під застверділою корою у них не завжди вистачає. Багаторічні спостереження вчених-орнітологів показують, що в люти зими, наприклад, через недоїдання та перемерзання з кожних десяти синиць до весняного потепління виживають приблизно одна — дві.

Ось за такої складної ситуації на допомогу нашим друзям і повинні прийти юні натуралісти, члени шкільних лісництв, вся учнівська молодь. Усюди, де тільки можна, — в скверах і парках, на подвір'ях і ганках житлових будинків, шкіль, дитячих садків треба виставити якнайбільше кормушок. Виготовити таку годівницю не складає великих труднощів. До вирізаної довший розмірів фанерної дощечки прибивають так звані планки-бортики (щоб корм не скочувався і його не змітало вітром). Виставляти кормушки можна й просто біля віконних кватирок.

Чим і як годувати пташок? За найбільшій зимою скрути пернаті практично не перебірливі. Синицьки, скажімо, з великим апетитом поїдають конопляні зерна і соняшникове (не підсмажене) насіння, просо, різні м'яси відходи й хлібні крихти, не відмовляються подасувати й шматочки несоленого сала, яке підвешують на півках біля годівниць. До таких «ідалець», особливо у осірні і ранкові години, зацікавляється зграї пернатих і ви можете спостерігати багато цікавого в їх поведінках, а головне те, що в такий спосіб ви зробите добру справу — врятуєте крилатих друзів від загибелі.

ЦЕ — ЦІКАВО

Котеджі з... піску

Дрібні, як піл, барханні піски Каракумів, які віками завдавали людям тільки клопоту і непримностей, можна тепер використовувати в будівництві. Технологію їх застосування розробили вчені Московського інженерно-будівельного інституту. Вони запропонували змішувати в певній пропорції пісок з цементом, алюмініевою пудрою і каустичною содою. Після обробки цієї маси гарячим повітрям одержують пористий матеріал — газобетон. Він вдвоє легший від звичайного бетону, міцністю не поступається перед цеглою, добре зберігає тепло.

Що не дерево — сад

Оригінальний натюрморт можна скласти з плодів, зібраних у присадибному саду робітника Краматорського металургійного заводу Петра Федоровича Рака. Ось на блюді поруч з білобоким сніжним кальвієм рожевіє китайка, зеленіє ренет Смиренка, золотом відливає антонівка... плоди чотирнадцяти сортів він виростив на одній яблуні.

На сливових деревах любителя - садовода ростуть абрикоси і персики.

Звірки родом Садко?

Чимало є сіл у Новгородській області, жителі яких претендували на земляцтво з Садком — легендарним купцем і гусярем. Кінець давній суперечці поклала знайдена в літопису 1167 року згадка про купця Сотка Ситиновича: «... на ту же весну заложи Сьдко Ситиниць церковь св. Бориса і Глеба». Археологи виявили в Новгородському кремлі фундамент цієї церкви.

У давнину по батькові на Русі давали за назвою місцевості або населеного пункту. Професор Новгородського педагогічного інституту С. Н. Орлов приїшов до висновку, що Сотко Ситинович, який став потім билінним геросмандрівником, народився в селі Ситіно поблизу Новгороду.

(ТАРС — РАТАУ)

Першими до кормушок, як правило, злітаються всюдисущі горобці. Хоча в пароді їх і нарекли злодійкуватими, але це не зовсім так — узявши ці меткі пташки відзначаються завидною «гостинністю». Буває ще самі не встигли до пуття поласувати викладеним кормом, як дружно злітають над вулицею і дзвінким цвірінканням сповідають всіх пернатих родичів про людську доброту. На поклик щедрих горобців до «ідалець» злітаються кільчаті горлиці, синицьки і всі разом мирно, у злагоді дзьобають поживу.

Хотілося б звернути увагу ще й на таке. Видатний учений — натураліст Ч. Дарвін вважав, що птахи належать, мабуть, до найбільш естетичних з усіх живих істот. Бо й справді, важко уявити собі нашу матір-природу без гомінильного птаства. Тим більше, що крилаті друзі приносять людям велику користь — зніщують силу-силенну різних шкідників сільськогосподарських культур і садів. Тож не випадково в нашій країні птахи взяті під охорону держави. Але це не перевелися у нас їх недруги. Деякі дітлахи, а буває, що й дорослі, користуючись особливою допорою пернатих в цю скрутну для них пору, вдаються до недовольного законом промислу — відлову й утримання в неволі, а то й продажу птахів. Припагідно пагадаємо, що особи, винні в порушенні діючого положення, відповідають за всією суворістю закону і зобов'язані відшкодувати збитки, заподіяні природному середовищу. Продаж населенню диких птахів дозволяється тільки через зоологічні магазини, або торговельні секції мисливських товариств.

В. КРАМАРЕНКО, краєзнавець.

